

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Csokonai Vitéz Mihály: A méhekhez

*Kis méhek! kerteken,
Mezőkön, berkeken
Mit futtok sok veszéllyel?
A friss forrásokra,
Az új/ virágokra
Repkedvén szerteséjjel?*

*Mennyi sok munkával
És időjártával
Gyűjthettek egy kis mézet!
Szálljatok LILLÁRA,
Az ő szép szájára
Vénus sokat tetézett.*

*Jőjjetek: s úgy nem lész
Olyan sok s édes méz
Sehol, mint a tiétek.
Jőjjetek: s úgy nem lész
Olyan boldog méhész
Sehol, mint a tiétek.*

Forrás: Csokonai Vitéz Mihály összes költeményei és versfordításai I. Unikornis K., 1993. 243.

a. Kiket szólít meg a versben a lírai én?	5 pont
b. Hány szerkezeti egységre tagolható a vers? Indokolja válaszát!	5 pont
c. Milyen költői képek és stílusalakzatok segítségével jeleníti meg a szerelmet?	5 pont
d. Melyik stílusirányzat sajátosságait ismeri fel e szerelemfelfogásban?	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

A nevetés – bár nem így szoktunk gondolni rá – szintén a nonverbális kommunikáció egyik eszköze; ezt önmagában már az is jelzi, hogy társaságban 30-szor gyakrabban nevetünk, mint ha egyedül vagyunk.

A lélektani kutatás mindeddig nem sok figyelmet fordított az együttnevetésre, vagyis arra a helyzetre, amikor két vagy több egymással kommunikáló személy egyszerre nevet. Gregory A. Bryant, az amerikai UCLA kutatója nem azt a kérdést tette föl, hogy miért vagy min szoktak együtt nevetni az emberek, hanem azt, hogy a közös nevetésből a kívülálló szemlélők milyen információkat szűrnek ki a nevetők közötti viszonyra vonatkozóan. Vajon elárul-e bármit is az emberek kapcsolatáról az, hogy hogyan nevetnek együtt?

Az ennek kiderítését célzó kutatás igazán nagyszabású volt, a világ legkülönbözőbb részein 24 kultúrában – többek között Hollandiában, Namíbiában, Kínában, Új-Zélandon, Szlovákiában és az USA-ban – végezték el ugyanazt a kísérletet. Ehhez Bryant és munkatársai hangfelvételeket gyűjtöttek közös nevetésekről. Huszonnégy olyan, laboratóriumban felvett beszélgetést használtak fel, melyek mindegyikén két-két amerikai egyetemista párbeszéde volt hallható. A párokat az esetek felében egymást jól ismerő barátok alkották, a többi alkalommal idegenek beszélgettek, akik csak akkor találkoztak először. A kutatók minden beszélgetésből két-két részletet választottak ki, mégpedig olyanokat, melyeken a két személy egyszerre nevetett. Ezek a kiemelt részletek nagyon rövidek voltak, átlagos hosszuk mindössze egyetlen másodperc volt. [...]

A kutatók akusztikailag is elemezték a hangmintákat, összevetették a hallgatók ítéleteivel és megállapították, hogy a baráti nevetéseknek vannak bizonyos mérhető jellegzetességeik, például szabálytalanabb a hangmagasság váltakozása és a hangerő intenzitásának hullámzása. Ezeket az apró jellegzetességeket az ember – anélkül, hogy tudna róla – figyeli, észleli és értelmezi.

(Mannhardt András: Egy másodpercnyi nevetés. In: www.eletestudomany.hu)

a. Írja meg öt pontban a fenti szöveg vázlatát!	5 pont
b. Mi a szerepe a kérdésnek a szövegben?	4 pont
c. Melyik stílusrétegbe tartozik a szöveg? Támassza alá három példával válaszát!	6 pont
d. Érveljen 10–15 mondatban a következő kijelentés igazságtartalma mellett/ellen:
<i>Nincs nevetés könny nélkül!</i>	10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás	5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A táj és az ember kapcsolata a romantikus epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(Jókai Mór: Az arany ember, Mikszáth Kálmán: A bágyi csoda vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai	5 pont
b. a romantikus táj és az ember viszonya	5 pont
c. motívumok jelentései	5 pont
d. az elbeszélői szöveg szerepe a mű világában	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.